

WIADOMOŚCI MAZURSKIE

Nr. 6.

12—14 sierpnia 1945 r.

Rok I.

Z zagadnień gospodarczych Okręgu Mazurskiego

W dniach 11, 12 i 13 sierpnia odbył się w Olsztynie zjazd Kierowników Powiatowych Apropowizacji i Handlu. Udział w zjeździe wzięli: wiceminister Apropowizacji i Handlu dr. Petruszewicz, pełnomocnik Rządu na Okręg Mazurski plk. dr. Prawin, inspektorzy dla terenów odzyskanych, naczelnicy wszystkich wydziałów Urzędu Wojewódzkiego oraz referenci Apropowizacji i Handlu z terenu 20 powiatów. Sprawozdania referentów powiatowych dały dokładny obraz stanu gospodarczego Okręgu Mazurskiego i pozwoliły zarówno wiceministrowi, jak też władzom wojewódzkim na zorientowanie się w potrzebach i brakach mieszkańców tej ziemi, która niedawno jeszcze była zupełnie pustkowiem. Na zjeździe wygłosił przemówienie wiceminister dr. Petruszewicz, który, nie tając, że po wyniszczeniu wojennym sytuacja gospodarcza Polski daleko odbiega od normalnego stanu, uważa za konieczne wzmożenie wysiłków na odcinku gospodarczym, bo szczęśliwe rozwiązanie zagadnień gospodarczych, posiada ogromne znaczenie polityczne i zdecydowanie o przyszłości terenów postulowanych. Wiceminister zaapelował do referentów powiatowych, aby zaczęli pracę sztabową, pracę planowania, wydawania dyspozycji i kontrolowania wydanych dyspozycji, współpracując jak najściślej z organami wykonawczymi, w pierwszym rzędzie ze Związkiem „Społem”, przy równoczesnym popieraniu inicjatywy prywatnej. Wiceminister przyrzekł pomocżywnościową dla Okręgu Mazurskiego.

Do świata (11. VIII. 1945.)

London. Dzisiaj po południu rządy U.S.A., W. Brytanii, Chin i Zw. Radzieckiego przyjęły kapitulację Japonii pod warunkiem, że cesarz podpisze kapitulację kraju, władza jego zaś zostanie podporządkowana dowódcom wojsk sprzymierzonych. Japonia zaś zgadza się na zawieszenie broni pod warunkiem nie naruszenia prerogatywy cesarza. O godz. 3.30 została wysłana odpowiedź rządowi Japońskiemu do Szwajcarii, przez Jamesa Byrnesa ambasadora amerykańskiego. Treść tej odpowiedzi jest następująca: Kraje sprzymierzone przyjmują kapitulację, jeżeli cesarz sam ją podpisze i upoważni do podpisania rząd i sztab generalny. Z chwilą kapitulacji rząd japoński dostarczy jeńców wojennych i osoby cywilne internowane do bezpiecznego miejsca, skąd zabierze się je na statki wojenne.

Tokio. Radio tokijskie wczoraj dopiero oficjalnie podało wiadomość o kapitulacji motywując ją tym, że „naród japoński nie ma prawa popełnić samobójstwa”.

New-York. W Białym Domu po naradach postanowiono, że naczelne dowództwo powierzy się amerykańskiemu i że on przyjmie kapitulację Japonii.

Moskwa. W Moskwie odbyła się wczoraj godzinna konferencja pomiędzy Generalissimusem Stalinem a premierem chińskim Sungiem.

New-York, Londyn. — W Białym Domu i w Londynie odbyły się wczoraj posiedzenia w celu omówienia kapitulacji Japonii.

Londyn. Jak podają sprawozdawcy wojenni miasto i port Nagasaki zostało zupełnie zniszczone. Bomba atomowa okazała się w skutkach jeszcze straszniejsza niż poprzednia, zrzucona na Hiroszimę.

Moskwa. Naczelnym dowódcą wojsk radzieckich na Dalekim Wschodzie został mianowany generał Wasilewski, pod jego dowództwem znajdują się generałowie Malinowski i Uredko. Na froncie Zabajkalskim wojska radzieckie atakują Mandzurję.

Londyn. Ciekawe są głosy prasy angielskiej na marginesie o kapitulacji japońskiej. «Evening Standard» pisze: «jeżeli obchodzić będziemy wkrótce uroczystość zwycięstwa, nie należy zapominać, że zastosowanie energii atomowej na zawsze rzuciło zasłonę na stary świat i stworzyło zupełnie nowy». «Daily Herald» pisze, że «wprowadzenie do walki energii atomowej, było tak owocne w wyniku, że ujarzmiło najpotężniejsze państwo na Dalekim Wschodzie».

Londyn. Przewodniczący UNRRA Lehman podał że rząd chiński dał zapotrzebowanie na 30.000 ton towarów, prosząc o wysłanie ich drogą birmańską.

Londyn. Prezydent Filipin Osmena zwrócił się do organizacji UNRRA z prośbą o pomoc. Wielka Brytania, Indie i Holandia rezygnują z pomocy UNRRA.

Moskwa do Moskwy przybyli gen. Eisenhower i marszałek Żukow.

Paryż. Francja przystąpiła do żądania odszkodowań wojennych.

Paryż. Rozprawa przeciwko marszałkowi Petajnowi weszła dziś w ostatnią fazę. Prokurator zażądał kary śmierci, motywując ją tym, że „naród nie może wybaczyć tym, którzy go ośmieszyli w oczach świata”. Wyroku oczekuje się w połowie przyszłego tygodnia.

Z kraju

Warszawa. Przy Ministerstwie Sprawiedliwości powołana została Główna Komisja Badania Zbrodni Niemieckich. Celem tej Komisji jest zbieranie materiału i przeprowadzanie badań, dotyczących zbrodniczej działalności niemieckich władz państwowych, władz partyjnych NSDAP, a także wszelkich instytucji niemieckich w latach 1939—1945, zarówno w stosunku do obywateli polskich, jak i obywateli wszelkich innych państw, którzy w tym okresie stale lub czasowo przebywali na ziemiach polskich.

Warszawa. Podczas działań wojennych zostało zatopionych w Wiśle przeszło 100 parostatków i barek wartości 120 milionów złotych. Obecnie dzięki staraniom kierownictwa Żegluga Śródlądowej, Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił 6 milionów kredytu na wydobycie i wyremontowanie zatopionego taboru. Prace w tym kierunku zostały już podjęte, tak, że wkrótce nasz tabor żegluga śródlądowej powiększy się o kilkanaście jednostek pływających.

Warszawa. Na Uniwersytecie Warszawskim odbyła się pod przewodnictwem ministra oświaty Czesława Wycecha konferencja w sprawie studiów politechnicznych. Po referacie informacyjnym d-ra F. Arnolda wywiązała się dyskusja, w której poruszono naczelnie zagadnienia, wiążące się z organizacją i programem działania politechnik polskich już istniejących, bądź też na nowo organizowanych. W szczególności wysunięto problem tworzenia i charakteru szkół wyższych nie akademickich (obok akademickich), uzyskanie z zagranicy pomocy naukowych (książek, aparatów urządzeń laboratoryjnych), koordynacji działania w zakresie tworzenia nowych uczelni i obsadzenia katedr. Postanowiono kontynuować narady w szerszym gronie w czasie posiedzenia Rady Naukowej (od 20—28 bm.), przeprowadzać szczegółowe dyskusje nad wysuniętymi zagadnieniami i przedstawić Ministerstwu Oświaty wnioski uzasadniające.

Życia Okregu.

W dniu 10 sierpnia przybyli do Olsztyna minister Odbudowy ob. Kaczmarek oraz prezydent m. Warszawy ob. Tolwiński. Minister przeprowadził wizytację woj. Wydziału Budowlanego, następnie, wraz z prezydentem m. Warszawy zwiedził miasto i okolice. Pobyt gości trwał dwa dni. (p)

W czasie kolacji, urządzonej dla uczestników Zjazdu Gospodarczego w sali hotelu wojewódzkiego w Olsztynie, odbyło się uroczyste wręczenie wienców dożynkowych wicemin. Apropozycji i Handlu dr. Petruszewiczowi oraz pełnomocnikowi Rządu na Okręg Mazurski plk. dr. Prawinowi. Piękne wieniec, uwić z plonu i owocu Ziemi Mazurskiej, wywołały szczery zachwyty. (p)

Dowódca garnizonu wojsk radzieckich plk. Szumski otrzymał od prezydenta m. Olsztyna ob. Latosińskiego dyplom honorowego obywatela miasta. (p)

W dniu 2 sierpnia br. odbyło się pierwsze zebranie organizacyjne Klubu Towarzyskiego, mającego na celu zbliżenie się mieszkańców Olsztyna przez umożliwienie im nawiązania życia towarzyskiego, wymiany myśli itp. Zapisy na członków Klubu odbywają się codziennie w Wydziale Kultury i Sztuki, ul. Koszarowa Nr 1, w godzinach urzędowych.

Olsztyn (Ki). Powiatowy Komitet Osiedleńczy w Olsztynie pracuje intensywnie dla jak najszybszego zaludnienia powiatu olsztyńskiego. W skład

Komitetu wchodzi przedstawiciele partii politycznych, Związku Zachodniego i przedstawiciele miejscowego społeczeństwa. Ze sprawozdania, odczytanego na ostatnim zebraniu, odbytym onegdaj pod przewodnictwem starosty powiatowego inż. Musiała wynika, że Komitet współdziałał w akcji osiedlenia 354 rodzin, którym przydzielono na terenie powiatu 296 gospodarstw rolnych o powierzchni 5496 ha. Repatrianci i osadnicy otrzymują tylko gospodarstwa poniemieckie, natomiast gospodarstwa Warmiaków i Mazurów pozostawione i prowadzone są nadal przez właścicieli, o ile ci złożyli podania o obywatelstwo polskie. Dotychczas wpłynęło 658 podań od Warmiaków i Mazurów z terenu powiatu. Termin składania podań upływa z dniem 1 września 1945 r.

Dnia 9. 8. 45. w sali konferencyjnej Województwa odbyło się posiedzenie Woj. Komitetu Osiedleńczego. Omówiono szereg palących zagadnień Okr. Mazurskiego odnośnie akcji osiedleńczej, dotyczącej transportu, aprowizacji, kredytów, prawodawstwa i inn. Po sprawozdaniu Woj. Wydziału Osiedleńczego Ob. Dura wystąpił z wnioskiem o powołanie przez Komitet Osiedleńczy specjalnych pięciu komisji: prawniczej, aprowizacyjnej, transportowej, sanitarnej i badawczej. Ostatnia miałaby na celu poznawanie istotnych przeszkód i trudności w akcji osiedleńczej i przekazywanie spraw poszczególnym komisjom. Wniosek przyjęto, organizacje społeczne i stronnictwa polityczne delegują swoich przedstawicieli do poszczególnych komisji. Głównym celem nowopowstałych komisji będzie radykalne usuwanie lub zmniejszanie do minimum tych kolosalnych trudności w omawianych problemach, które hamują akcję osiedleńczą, (B)

Mazury — to kraj rolniczy. Przemysłu ciężkiego brak. Inny, to przeważnie związany z rolnictwem lub gospodarką leśną. Jakkolwiek dla wielu — miasta są na razie miejscem osiedlenia, to statystyka wykazuje, że stosunek zaludnienia miast do wsi jest jak 1:2. Nie wlicza się tutaj Mazurów i Warmiaków, którzy przeważnie mieszkają na wsi i są z zawodu rolnikami.

Znaleziono karty rozpoznawcze na nazwiska: Olejarsz Wacław, Brygala Tadeusz Aleksander, Wyrosłak Sylwester Stefan. Dokumenty są do odebrania w Wydziale Sledczym w Woj. Kom. M. O. (p)

5 b. m., w Olsztynie jednemu z wyższych oficerów polskich skradziono samochód. Sprawców kradzieży wykryli następnego dnia funkcjonariusze Wydziału Sledczego Woj. Kom. M. O. (p)

W nieznanym kierunku oddalił się Bujko Grzegorz, pracownik Grupy Operacyjnej w Olsztynie. Kto by wiedział o jego miejscu zamieszkania, winien zameldować na najbliższym posterunku M. O. (p)

ZGUBIONO dokumenty na nazwisko Matros Marian. Znalazca odnieście do Wojewodz. Kom. M. O. w Olsztynie.

ZGUBIONO dokumenty osobiste szotera Cieslinskiego Karola. Zasadnicze probne samochodu Ford C 9470 P. R.